

Dansk Kunstblad.

Udgivet af Kunstforeningen. Redigeret af F. C. Sillerup.

Tredie Bind.

Lørdagen d. 21. April 1838.

Nr. 9.

Udstillingen paa Charlottenborg.

I.

Det forrige Aars Salon horte, som bekendt, ikke til vor Kunstverdens heldigste Præstationer, da den ikke blot var, som de fleste Udstillinger, rig paa Middelgods, men tillige ikke saa ganske fattig paa hvad der ligger under dette. Vi have derfor med Glæde bemærket, at Udstillingen dette Aar med Hensyn til Dvaliteten langt overgaaer den i 1837. Især udmærker den sig ved en Mængde Genrebilleder, hvoraf adskillige vistnok kunne kaldes fortrinlige, og ved endeel gode Portraiter. Af historiske Malerier ere der kun faa, og deriblandt kun eet af højere Betydning, nemlig Prof. Lund's store og interessante Composition "Solens Tilbedelse." Af Landskaber og Sostykker findes der ogsaa endeel saavel som en Mængde, tildeels ypperlige Blomstestykker. Catalogen indeholder kun 271 Nummere, hvoraf 222 henhøre til Malerkunsten, 16 ere Tegninger, 2 Kobberstik, 22 anføres under Rubriken "Billedhuggerkunst" og 9 under "Bygningskunst." Men, som det pleier at skee, er der allerede kommen endeel flere Arbejder til efter Udstillingens Aabning, og Mere kan ventes. Hvad Arrangementet angaaer, har man fulgt samme Regel som ifjor, og opstillet Sculpturarbejder i Gibs- og Modelstuen, hvorved den Besøgende umiddelbart indføres i Kunstverdenen, uden at gjennevandre intetbetydende Forgemaaker. Ogsaa har man, saavidt muligt, bestræbt sig for ikke at placere Malerierne for høit, hvorimod det paa Grund af Localiteten ikke har været muligt at forskaffe alle Malerier saa god en Belysning, som det vel kunde være ønskeligt. — En glædelig, til Besøgenes Bequemmelighed truffen Foranstaltning, er den Mandspersoner givne Tilladelse at turde beholde Hatten paa ved en Leilighed, hvor Academiets Bærelser imod Erleggelsen af en Rigsort ere ligesaa offentlige som Gaden. Vi ønske af Hjertet, at denne Seier over forældede insulariske Fordomme ogsaa vil udbrede sin Betsignelse til vore

offentlige Malerisamlinger og Museer, hvor den paa slige Steder saare utidige Hofslighed at aftage sin Hovedbedækning, baade kan genere det artige Menneske selv og hans Naboer i deres Bevægelser, og tillige udsætte ham for Forkølelse i høie kolde Sale.

Førend vi gaae over til at omtale de udstillede Kunstværker, finde vi os foranledigede til at gjøre endnu en Bemærkning. Da en stor Deel af disse Arbejder har været udstillet i Kunstforeningens Locale, og paa Grund deraf allerede er bleven omtalt i dette Blad, ansee vi det i Almindelighed for overflødig videre at berøre slige Gjenstande i denne Artikel. Forresten vide vi, at der ingen Regel gives uden Undtagelse, og ville derfor ogsaa i visse Tilfælde forbeholde os en nærmere Døftelse af et eller andet Billed, som den korte Udstillingstid i Kunstforeningen ikke forundte os Tid til ret at studere. Dog ville vi i den Henseende bestræbe os for at undgaae al Udtaløstighed, saa meget mere som vi sandsynligvis kunne vente at see denne Materie behandlet af en anden Pen.

Efter denne Indledning fribe vi til vort egentlige Arbejde, og bede vore Læsere om at henvende deres Opmærksomhed paa Sculpturarbejderne, som strax fængsle den Indtrædendes Blik. Vi ville først beskæftige os med de af Professor Freund udstillede Kunstværker, og træde hen for et Arbejde, som her tillands er en Nyhed, og derfor saa meget mere bør betragtes med Udvor og Opmærksomhed. Dette Værk er en coloreret (polychrom) Gravstøtte. Førend vi gaae videre, ville vi anmode Beskueren om at betragte dette Monument i nogen Afstand, f. Ex. fra Midten af det tilstødende Bærelse. Da vil man, ved at sammenligne dette Kunstværk med de mange det omgivende Gibsarbejder, ret kunne iagttage hvor meget Relief de overmalede Zivater og Figurer have. Især vil man kunne bemærke, hvor kraftigt Støttens farvede Basrelief fremtræder i Sammenligning med det samme Basrelief i Marmor, som findes i det ovennævnte Bærelse. Dette hos os Nye og Usædvanlige vækker megen Opmærksomhed, og bliver vistnok

boler, og hvorpaa der findes et Kors og hellige Bøger, sidder Eusebia (den personificerede Religions-Videnskab) i en tankesfuld Stilling med Hovedet støttet til den venstre Haand. I den høire Haand holder hun et sammenrullet Papir med Paaskrift „Mnemosyne.“ Ved Siden af Bordet staaer en elegant Candelaber og ved Eusebias Fodskammel en Gista med Papirer. Uagtet Kunstneren især har Sands for det Strengt og Grandiose, har han dog her vidst at bringe det Gratiøse i Harmonie dermed, thi Eusebia er baade yndig og majestætisk. Stillingen er imponerende, og Hovedet samt den venstre blottede Arm af megen Skjønhed. Draperiet er holdt i streng Still, men forekommer os at være noget for rigt, for ikke at sige overlæsset, nede ved Fodskammelen.

Vi henvende nu vor Opmærksomhed paa nogle mærkværdige Præstationer, som vise os, at Danmark ogsaa har en Billedhuggerinde. Dette er noget nyt og tillige høist interessant, da der af disse Arbejder fremlyser en sand kunstnerisk Stræben og skarpt Blik for Naturen. Vi have med Interesse betragtet en Juno og den unge bacchiske Figur, som Froken Perbst har copieret efter bekjendte Mønstre, saavel som Hesten i Basrelief efter Thorvaldsen og St. Georg efter Pistrucci, og glædet os over det Talent, hun derved har lagt for Dagen. Dog have vi fundet en endnu større Nydelse i at betragte Kunstnerindens originale Arbejder, som ere udførte med megen Aand og Liv. Hvor smuk er ikke den i Effenbeen udfaarne Hest, som især vinder ved at sees noget i Forkortning! Ogsaa de i Bort modellerede Heste udmærke sig ved Natur og Livlighed, saavel de to, der caressere hinanden, som den, der er bunden og ikke føler sig ganske tilfreds deraf, men gjerne rev sig løs, hvis den blot kunde. Vi lykønske i Sandhed Froken Perbst til en saa lovende Debut, og haabe i Tiden at see mangen moden Frugt af hendes Talent.

Kunstforeningen.

Udstillingen, som fandt Sted Torsdagen den 5te April, var ret interessant, især ved nogle stikne Blade efter nyere Basreliefs af Thorvaldsen. Som en udmærket skøn Composition betragte vi Mercur, der forer Psyche gennem Luften til Olympen. Dette Sujet er udført med en Originalitet og Række, som

kun kan findes hos den fuldendte Mester. Et svæver Hermes gennem Ætheren, og holder med sin høire Haand fast ved den ungdommelige Psyche, der sidder frit og naturligt paa Gudens venstre Skulder. Hun synes forbauset over hvad hun seer i de høiere Regioner, og tager sig under Hagen i sin Studsen over det usædvanlige Skuespil. Vi længes efter at see Basreliefet selv, hvorom det skizzenæssige Stik vistnok kun giver en svag Idee. Som et Sideskifte hertil kan man vel ansee „Ornen, der røver Ganymedes.“ Saavel Fuglens Konge som Hyrden fra Ida sees i Profil. Ynglingen, i hvis Blik og halvaabne Mund Forførbelsen staaer udtrykt, holder sig ængstelig fast med den høire Haand om Ornens Hals og med den venstre i Fuglens mægtige Vinge. En tredie Composition kan paa en Maade betragtes som en Fortsættelse heraf. Dette Basrelief viser os Hebe, der overleverer Ganymedes Nectaraskaalen, som han synes kun at ville modtage, fordi den mægtigste Villie byder det. Man kan ikke forestille sig noget yndigere end den jomfruelige, neppe udvorne Hebe, som i sit smukke Draperie danner en Modsetning til den ubedækkte Hyrde, hvis ungdommelige, fint dannede Former ere af en indtagende Skjønhed. Gratiøse selv styrede Thorvaldssens Haand, da han gav denne Tanke Liv. Det sjerde Basrelief forestiller Parcerne. Til høire sidder Klotho og holder Traaden, som gaaer forbi den i Midten værende Atropos over til Lachesis, der sidder og spinder paa den modsatte Side af Basreliefet. I Midten staaer Livets Genius med brændende Fakkell ved Siden af den strenge Atropos, der holder i sin høire Haand et Timeglas, som hun betragter nøie, medens hun med Saren i den venstre venter paa Minutet, da hun skal sende en Sjæl til Underverdenen. Det femte Blad, som er underskrevet „Raffaello il grande,“ viser os denne store Kunstner siddende paa en Frise, især med at tegne i en Mappe, som holdes af den guddommelige Kjærlighed i et bevinget Barns Skikkelse. Paa den ene Side staaer Kunstens Genius med brændende Fakkell, og paa den anden kommer Victoria med Krands og Palme. Muligen har Thorvaldsen villet udtrykke de tre forskjellige Manerer eller, rettere sagt, Grader i Raphaels Kunst derved, at han lader den store Maler sætte den ene Fod paa en simpel Basis og den anden paa et mere uddannet Capitel, og endelig har smykket Frisen, hvorpaa Raphael sidder, med Figurer, som paa en sindrigh Maade forestille Poese, Gratie og Harmonie. Denne

Composition blev til, da man i Maret 1833 opdagede den berømte Malers Grav i Pantheon, og vilde vel være bleven udført i Marmor, hvis ikke den i samme Anledning udnævnte Commission havde erklæret, at Billedstøtten af en Madonna, som Raphael selv har ladet sætte paa det Altar, hvorunder han ligger begravet, skulde tjene som Monument.

Vi bleve samme Aften nøiere bekendte med en af Thorvaldsens bedste Elever, Piemonteseren Luigi Bienaimé, efter hvis Compositioner der udgives en Samling kobberstakne Blade med Text. Af de fem Blade, som vi havde for Die, vare følgende fire tegnede af Guglielmi og stakne af Wenzel: 1) Mercur, en ædel Figur i en fri naturlig Stilling med den højre Haand i Siden og Caduceus i den venstre Haand. 2) Zephyr, en ungdommelig, næsten qvindelig Skikkelse med sine Sommerfuglevinger. Han iler fremad med Blomster i sit Bevandt, som om han vilde udstrøe den skønne Farvepragt over Jorden. 3) Ufskyldigheden, fremstillet som en ung Pige, der med rørende Omhed varmer en Slange ved sit Bryst. Saaledes hengiver den uerfarne Mo sig i sit Hjertes Reenhed til den kolde, føleløse Forsøver, og aner ikke, at et svagt Dieblis kan dræbe hendes Livs Lykke! Saaledes bedaares mangt et ufordærvet Hjerte af Falskhed og Forræderi! Ifølge vor Anskuelse har Kunstneren med Klarhed og dyb Følelse vidst at udtrykke denne Idee. 4) Psyche i en staaende Stilling, prøvende Epidsen af en Pjil. — Disse Blade ere vel ikke Mesterskifter, men kunne dog tjene til at give en Idee om Compositionen i disse Arbejder, der, fornemmelig hvad Mercur og Zephyr angaar, vise os Thorvaldsens Eleve. Paa det femte Blad, tegnet af Guglielmi, stakket af Marchetti, see vi en sidende ung Hyrdinde, ifærd med at blinde en Blomsterkrands. Ved hendes Side sidder den troe Hund, og seer op til sin Herkerinde.

Fremdeles vare adskillige andre Kobberstik udstillede, saasom "Lack in office," en satirisk Composition, hvor man seer en meget tyk Hund med opblæst, fornemt, fast mennekeligt Physiognomie throne oven paa en, med et Laag bedækket Trillebør. Mellem Fødderne holder den en Bøgtkaal, hvormed der skal øves Retfærdighed mod fire forsultne Solicitanter, som ligeledes ere af Hundeslægten og have grupperet sig om deres mægtige Dommers Throne. En af

disse staffels Hunde stifter med indædt Raseri Salen imellem Benene, medens en anden sidder paa Bagbenene og bedende stifter Forpoterne frem. En Femte staaer udenfor Døren, i Begreb med at træde ind, for at see hvad Naadens Sol vil tildele den. Dette smukt udarbejdede Blad er stakket af Metzgeroth efter Landseers Maleri, og udkommet i Philadelphia. — Efter Raphaelliske Compositioner vare der tre Blade, nemlig: a) Den i det Parisiske Museum værende hellige Familie, hvor Barnet iler fra Buggen i Moderens Arme, og en Engel strøer Blomster over dem. Noget haardt stakket af Schuler. b) Den berømte Gravslægning, hyperligt stakket af Amster. Originalen findes i Palazzo Borghese i Rom. c) Madonna i Palladset Bridgewater i London, særdeles smukt stakket af Loricton. Efter Correggio var der den læsende Magdalena, stakket af Rahl. — Foruden disse Stik saae man endnu to vakre Lithographier. Det ene af disse Blade forestiller Stiftskirken i Thann i Elsas, tegnet efter Naturen af D. Duaglio og lithographeret af Simon Duaglio. Denne smukke gothiske Bygning, som blev begyndt 1430 og fuldendt 1516, har et imponant Hovedportal med to Indgange og et Taarn med et herligt, kunstigt Spiir, hvis Pyramide ganske ligner den paa Strasburgs Münster og flere andre berømte Kirker i samme Stil. Det andet Blad, underkrevet „Sonntag Nachmittag," lithographeret af Jentzen efter et Maleri af Pistorius, indeholder samme Composition som et Blad af en mindre heldig Udgave, der var udstillet den 23. November f. A., og er omtalt i Kunstbladets andet Bind Nr. 23. Det betitles der „den læsende Bedstefader," og viser Virksomheden af en gammel Mand's Foredrag, som efterhaanden dysker hele Familien i Sovn.

Af Frøken Stub vare to Malerier „Amor som Styrmand" og „Haabets Genius" udstillede.

L i t e r a t u r .

München. Hr. v. Klenze beskæftiger sig med et Værk om den romantiske Bygningskunst. Han vil behandle sit Stof ethist, og søge at udvikle den Idee, hvorved denne Architektur alene kan opnaae et sandt indre Liv, og anvendes i vor Tid.